

Obsah

Předmluva	V
O autorovi	VII
Seznam použitých zkratk	XV

Kapitola I. Společné jmění manželů a jeho základní zakotvení v právním řádu	1
1. Společné jmění manželů – pojem	1
2. Společné jmění manželů v systematice úpravy manželského majetkového práva.....	4
3. Koncepce úpravy společného jmění manželů	6
4. Exkurz do vývoje úpravy manželského majetkového společenství.....	9

Kapitola II. Vznik společného jmění manželů	15
--	----

Kapitola III. Zákonný režim SJM	18
1. Základní vymezení.....	18
2. Součásti SJM	18
2.1 Majetek společného jmění manželů – aktiva	19
2.1.1 Obecně	19
2.1.2 Aktiva společného jmění manželů – pozitivní vymezení.....	20
2.1.2.1 Základní pravidlo pro nabytí majetku do SJM	20
2.1.2.2 Zvlášť upravené případy nabytí aktiv do SJM	21
2.1.3 Aktiva společného jmění manželů – negativní vymezení.....	26
2.1.3.1 Majetek sloužící osobní potřebě jednoho z manželů	26
2.1.3.2 Majetek nabytý darem, děděním nebo odkazem	29
2.1.3.3 Náhrada nemajetkové újmy na přirozených právech	31
2.1.3.4 Jednáním vztahujícím se k výlučnému vlastnictví jednoho manžela.....	31

2.1.3.5	Náhradou za poškození, zničení nebo ztrátu svého výhradního majetku	32
2.1.3.6	Věc vydaná podle právních předpisů o restituci – § 3040 ObčZ	32
2.1.4	Exkurz do problematiky obvyklého vybavení rodinné domácnosti jako součásti SJM	33
2.2	Dluhy společného jmění manželů – pasiva	42
2.2.1	Dluh jako předmět SJM – obecné vymezení	42
2.2.2	Dluhy spadající do společného jmění manželů – pozitivní vymezení	43
2.2.2.1	Dluhy převzaté oběma manžely společně za trvání manželství	43
2.2.2.2	Dluhy převzaté jen jedním z manželů za trvání manželství	44
2.2.2.3	Dluhy týkající se výlučného majetku jednoho z manželů v rozsahu, který odpovídá zisku z tohoto majetku	51
2.2.2.4	Dluhy dříve výlučné, zařazené do SJM na základě smluvní modifikace	53
2.2.3	Dluhy nespádající do společného jmění manželů – negativní vymezení	53
2.2.3.1	Výlučné dluhy každého z manželů vzniklé před uzavřením manželství	53
2.2.3.2	Společné dluhy manželů vzniklé ještě před uzavřením manželství	54
2.2.3.3	Výlučné dluhy jednoho z manželů vzniklé za trvání manželství	54
2.2.3.4	Dluhy ze společného jmění manželů vyloučené na základě smluvní modifikace	55
2.3	Nabytí a pozbytí součástí SJM	55
2.3.1	Převod	55
2.3.2	Nabývání vlastnického práva přírůstkem	56
2.3.3	Vydržení	59
2.3.4	Přivlastnění a nález	60
2.3.5	Částky výdělku, platu, mzdy, zisku a jiných hodnot z pracovní a jiné výdělečné činnosti	61
2.3.6	Pohledávky z výhradního majetku jen jednoho z manželů	64

Kapitola IV. Smluvený režim společného jmění manželů

1.	Základní vymezení	66
2.	Strany smluveného režimu	67
3.	Formální náležitosti smluv o manželském majetkovém režimu	72
4.	Typy smluvených režimů	74
4.1	Obecně k typologii smluvených režimů	74

4.2	Režim oddělených jmění	76
4.3	Režim vyhrazující vznik společného jmění ke dni zániku manželství	79
4.4	Režim rozšíření rozsahu společného jmění v zákonném režimu	81
4.5	Režim zúžení rozsahu společného jmění v zákonném režimu	82
4.6	Smluvní úprava majetkových poměrů pro případ zániku manželství (§ 718 odst. 2 ObčZ)	83
5.	Účinnost manželských a předmanželských smluv	88
6.	Omezení smluvní autonomie při volbě obsahu smlouvy	93
7.	Evidence smluv o manželském majetkovém režimu	102
8.	Změny smluveného režimu	109
Kapitola V. Režim založený rozhodnutím soudu		111
1.	Základní vymezení	111
2.	Zrušení a zúžení společného jmění soudem	114
2.1	Obecné podmínky pro zrušení a zúžení soudním rozhodnutím	114
2.2	Závažné důvody pro zrušení či zúžení rozsahu SJM	115
2.2.1	Obecné vymezení	115
2.2.2	Případy vždy naplňující kritéria závažného důvodu	116
2.2.3	Případy, kdy mohou být naplněna kritéria závažného důvodu	118
3.	Změna režimu založeného rozhodnutím soudu	120
3.1	Změna rozhodnutím	120
3.2	Změna smlouvou	121
4.	Obnovení a rozšíření společného jmění rozhodnutím soudu	122
4.1	Obnovení společného jmění	122
4.2	Rozšíření společného jmění	124
5.	Limity soudního rozhodnutí	125
5.1	Ochrana obvyklého vybavení rodinné domácnosti	126
5.2	Vyloučení schopnosti manžela zabezpečovat rodinu	126
5.3	Ochrana práv třetí osoby	127
6.	Evidence rozhodnutí o manželském majetkovém režimu	127
Kapitola VI. Správa společného jmění manželů		129
1.	Správa v zákonném režimu	129
1.1	Správa SJM – základní vymezení	129
1.2	Základní vymezení práv a povinností manželů	130
1.3	Manželská solidarita	135
1.4	Právní jednání týkající se společného jmění nebo jeho součástí	136
1.4.1	Běžné záležitosti	137

1.4.2	Ostatní záležitosti	138
1.4.2.1	Společné jednání manželů	138
1.4.2.2	Jednání jednoho z manželů se souhlasem manžela druhého	139
1.4.3	Solidarita právních jednání týkající se společného jmění nebo jeho součástí	142
1.5	Užití součástí SJM k podnikání nebo k nabytí podílu na obchodní společnosti či družstvu	143
1.5.1	Použití součástí společného jmění k podnikání	144
1.5.2	Použití součástí SJM k nabytí podílu v obchodní společnosti nebo družstvu	147
1.6	Správa podílu v obchodní korporaci	148
1.7	Exkurz do problematiky družstevního podílu v bytovém družstvu jako součástí SJM	153
2.	Správa ve smluveném režimu	156
2.1	Smlouva o správě toho, co je součástí společného jmění	156
2.2	Obsah smlouvy a meze smluvní volnosti	157
2.3	Jednání manželů v rámci smluvené správy	159
2.4	Formální náležitosti smlouvy o správě součástí společného jmění manželů a účinky vůči třetím osobám	163
3.	Správa v režimu založeném rozhodnutím soudu	165

Kapitola VII. Postih společného jmění manželů

a ochrana práv třetích osob

1.	Ochrana práv třetích osob – obecné vymezení	168
2.	Uspokojení věřitele z majetku v SJM	169
2.1	Postih SJM pro dluhy společné a dluhy výlučné	169
2.1.1	Společné dluhy	169
2.2	Výlučný dluh jen jednoho z manželů	171
2.3	Případy omezeného uspokojení věřitele ze společného jmění manželů dle § 732 ObčZ	174
1.3.1	Obecně	174
1.3.2	Jednotlivé případy limitace postihu SJM dle § 732 ObčZ	178
2.4	Vliv modifikací zákonného režimu společného jmění manželů na možnost jeho postihu	181

Kapitola VIII. Zánik a vypořádání společného jmění manželů

1.	Zánik, zrušení a zúžení společného jmění manželů	190
1.1	Zánik SJM spojený se skončením manželství	190
1.1.1	Zánik SJM smrtí jednoho z manželů	190
1.1.2	Zánik SJM v důsledku prohlášení jednoho z manželů za mrtvého	197
1.1.3	Zánik SJM manželů rozvodem manželství	198
1.1.4	Zánik SJM v důsledku změny pohlaví	199

1.1.5	Zánik SJM v důsledku neplatnosti manželství	200
1.2	Zánik SJM za trvání manželství	201
1.2.1	Výrokem soudu v trestním řízení o uložení trestu propadnutí majetku	201
1.2.2	Prohlášením konkursu	202
1.2.3	Schválení oddlužení zpeněžením majetkové podstaty	206
1.3	Zrušení a zúžení SJM	207
1.3.1	Zrušení společného jmění manželů	207
1.3.2	Zúžení společného jmění manželů	208
2.	Vypořádání společného jmění manželů	209
2.1	Dohoda o vypořádání	209
2.1.1	Lhůta pro uzavření dohody o vypořádání SJM	209
2.1.2	Osoby oprávněné uzavřít dohodu o vypořádání	211
2.1.3	Formální náležitosti dohody a potvrzení o vypořádání SJM	212
2.1.4	Účinky dohody o vypořádání	217
2.1.5	Obsah dohody o vypořádání a limitace smluvní svobody	220
2.2	Vypořádání soudním rozhodnutím	223
2.2.1	Základní znaky soudního vypořádání společného jmění manželů	224
2.2.2	Způsoby vypořádání společného jmění	230
2.2.3	Předmět vypořádání	236
2.2.4	Určení ceny vypořádávaných součástí SJM	239
2.2.5	Pravidla soudního vypořádání SJM podle § 742 ObčZ	247
2.2.5.1	Shodná velikost podílů a disparita	248
2.2.5.2	Náhrada investic, vnosů a zápočtů	250
2.2.5.3	Ochrana nezaopatřených dětí	261
2.2.5.4	Péče o rodinu	265
2.2.5.5	Zásluhy o nabytí a udržení majetkových dohod náležejících so společného jmění	269
2.3	Domněnka vypořádání	272
2.3.1	Základní vymezení	272
2.3.2	Jednotlivé způsoby vypořádání na základě zákoně domněnky	275
2.4	Ochrana práv třetích osob v rámci vypořádání SJM	278
2.4.1	Zákaz dotčení práva třetí osoby vypořádáním	278
2.4.2	Vypořádání dluhů a jeho účinky ve vztahu ke třetím osobám	282
2.4.3	Neplatnost dohody o vypořádání z důvodu ochrany práv třetích osob	284
2.5	Úprava poměrů mezi zánikem, zrušením či zúžením SJM a jeho vypořádáním	285

Summary	290
Přehled použité literatury	292
Věcný rejstřík	297